

Dosar nr. 2rc-190/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. N. Iordachi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Orizont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”, din motiv că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile stabilite prin încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 18 noiembrie 2016, SA „Orizont” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 870 821,12 lei și cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 26 124,63 lei, achitată la depunerea acțiunii.

În urma concretizărilor pretențiilor, SA „Orizont” a solicitat încasarea sumei de 870 821,12 lei, cu titlu de datorie contractuală, suma de 783 739 lei, cu titlu de penalitate, suma de 151 069,57 lei, cu titlu de dobânda de întârziere și suma de 50 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, compuse din taxa de stat, achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SRL „Sapiens”, în beneficiul SA „Orizont” datoria în mărime de 870821 lei, dobânda de întârziere, în mărime de 151069 lei, penalitatea în mărime de 450000 lei și cheltuieli, suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 50000 lei, în total suma de 1521890 lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins (f.d. 34, 37-44).

La data de 10 ianuarie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens” și apelantei i s-a acordat un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, pentru a prezenta cererea de apel motivată și probele invocate, în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei.

La data de 17 aprilie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat repunerea în termenul de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Iar, prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Sapiens”, din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termen, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei.

La data de 21 aprilie 2018, SRL „Sapiens” a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurenta SRL „Sapiens” a invocat că, instanța de apel, neîntemeiat a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, întrucât în cererea de apel motivată, recurenta a invocat argumente și probe, ce confirmă faptul că, întemeiat a omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură. Prin restituirea cererii de apel, instanța de apel a încălcat dreptul la apărare a recurente SRL „Sapiens”.

Recurenta SRL „Sapiens” a indicat că, intenționa să prezinte cererea de apel motivată, după recepționarea hotărârii motivate a primei instanțe. La fel, a indicat că, nu a solicitat hotărârea motivată, nu a cunoscut la cine a fost repartizat prezenta cauză civilă, deoarece pe pagina web a instanței de apel, nu a fost publicată informația, privind repartizarea dosarului și nici în cancelaria instanței de apel nu i-a fost eliberată această informație.

Recurenta SRL „Sapiens” a menționat că, la 02 aprilie 2018, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, însă, din considerentul că, în perioada 01 aprilie 2018 -10 aprilie 2018, starea de sănătate a administratorului Vitalie Cojocar, era una precară, nu s-a reușit, în termenul indicat în încheierea menționată, lichidarea neajunsurilor din cererea de apel. De asemenea, a indicat că, avocatul Rodica Roșca, reprezentatul SRL „Sapiens”, nu a lichidat neajunsurile, indicate în

încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece în perioada 09 aprilie 2018 - 15 aprilie 2018, aceasta s-a aflat peste hotarele țării. Astfel, cererea de apel motivată a fost depusă la data de 17 aprilie 2018, următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 18 aprilie 2018, dar probe, care ar confirma recepționarea acesteia, de către recurenta SRL „Sapiens”, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat de SRL „Sapiens” la data de 21 aprilie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat de către SRL „Sapiens”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SRL „Sapiens”, în beneficiul SA „Orizont” datoria în mărime de 870821 lei, dobânda de întârziere, în mărime de 151069 lei, penalitatea în mărime de 450000 lei și cheltuieli, suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 50000 lei, în total suma de 1521890 lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins (f.d. 34, 37-44, vol. II).

La data de 10 ianuarie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată (f.d. 45 vol.II).

Prin încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens” și apelantei i s-a acordat un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, pentru a prezenta cererea de apel motivată și probele invocate, în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei (f.d. 51-53, vol. II).

La data de 17 aprilie 2018, SRL „Sapiens” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, prin care a solicitat repunerea în termenul de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Orizont” împotriva SRL „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată (f.d. 57-60, 62-65, vol. II).

Iar, prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Sapiens”, din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termen, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată, probele invocate în susținerea apelului și dovada achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 33 117,53 lei (f.d. 73-76 vol.II).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel depuse de SRL „Sapiens”, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Totodată, în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect, prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a restituit cererea de apel depusă de SRL „Sapiens”, or, apelanta nu a îndeplinit, în termen, indicațiile instanței de apel din încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La caz, Colegiul menționează că, termenul de procedură acordat participanților la proces de instanța de judecată este intervalul de timp în interiorul căruia trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori un ansamblu de acte. În acest sens, art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Astfel, în cazul în care apelantul îndeplinește, în termen, indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit, or, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanța de apel în cazul neîndeplinirii, în termenul acordat, a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Colegiul reține că, termenul de 10 zile, acordat apelantei SRL „Sapiens”, pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, începe să curgă în ziua imediat următoare, datei calendaristice recepționării de către aceasta, a încheierii din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage

după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel declarate de SRL „Sapiens”, statuează că, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La fel, în conformitate cu art. 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel declarate de SRL „Sapiens”, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice, prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

În speța dedusă judecării, se atestă faptul că, încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens”, a fost expediată în adresa apelantei SRL „Sapiens”, la 23 martie 2018, fiind recepționată la data de 02 aprilie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimiterii poștale (f.d. 56).

Mai mult, Colegiul reține că, în cererea de recurs, însăși administratorul SRL „Sapiens”, Vitalie Cojocar, a indicat că a recepționat încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens”, la data de 02 aprilie 2018.

Prin urmare, Colegiul constată că, instanța de apel întemeiat, prin încheierea contestată a restituit cererea de apel depusă de SRL „Sapiens” împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, ori, apelanta SRL „Sapiens”, recepționând la data de 02 aprilie 2018, încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a depus cererea de apel motivată abia la data de 17 aprilie 2018, după expirarea la data de 13 aprilie 2018, termenul de 10 zile, de la recepționarea încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul nu poate reține ca întemeiat argumentul recurentei SRL „Sapiens” precum că, nu a avut posibilitatea de a înlătura în termen, neajunsurile, indicate în încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece, în perioada 01 aprilie 2018 - 10 aprilie 2018, starea de sănătate a administratorului Vitalie Cojocar, era una precară, iar avocatul Rodica Roșca, reprezentatul SRL „Sapiens”, în perioada 09 aprilie 2018 - 15 aprilie 2018, s-a aflat peste hotarele țării.

Or, în corespundere cu materialele cauzei, SRL „Sapiens”, atât la cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cât și la cererea de recurs depusă împotriva încheierii din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a anexat probe, ce ar confirma cu certitudine că directorul SRL „Sapiens” a fost bolnav și a fost în imposibilitate de a îndeplini actul de procedură în termenul, indicat în încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, de a nu da curs cererii de apel depusă de SRL „Sapiens”, care a fost recepționată la data de 02 aprilie 2018.

Mai mult, Colegiul reține că, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost depusă de către SRL „Sapiens” la data de 10 ianuarie 2018. Prin urmare, apelanta SRL „Sapiens” a avut termen suficient și rezonabil pentru a se conforma, indicațiilor din încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, apelanta SRL „Sapiens” a avut timp suficient, din momentul depunerii cererii de apel nemotivate, la data de 10 ianuarie 2018, pentru a întreprinde toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță și de a asigura prezentarea ulterioară a cererii de apel motivate, împotriva hotărârii din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, termenul, acordat de către instanța de apel, prin încheierea de a nu da curs cererii de apel este apreciat de către instanța de recurs ca fiind unul rezonabil și suficient, pentru a lichida, în termen neajunsurile menționate, și anume prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat.

Luând în considerare cele menționate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelanta SRL „Sapiens” nu a înlăturat, în termen, neajunsurile indicate de instanța de apel, în încheierea din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, de a nu da curs cererii de apel.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurente precum că, prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, i s-a încălcat dreptul garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil, principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale consemnat în art. 26 Cod de procedură civilă.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

La fel, articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces

la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Sapiens” și a menține încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”.

Se menține încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Orizont” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

judcătorii

Victor Burduh

Nina Vascan